ZASTÁVKa

NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

... ANEB CO SE DĚJE V NZDM?

I. ČÍSLO

JAK TO U NÁS VYPADÁ?

NA ÚVOD...

Vážení občané, přátelé, kolegové, naši příznivci,

MGR. ŠÁRKA ŠTOČKOVÁ
VEDOUCÍ ZAŘÍZENÍ

rok 2020 pro nás všechny byl velmi zvláštní a svým způsobem v něčem nový. Nejenom jako obyčejní lidé jsme se museli „učit" přizpůsobovat v novém nastavení společnosti, ale museli jsme v těžké době fungovat nadále i jako sociální služba, která pracuje s mladými lidmi (10 - 26 let), pro které také nebylo jednoduché náročné výzvy dnešní doby zvládnout.

I v roce 2021 jsme tu pro naše klienty a snažíme se jim pomáhat v tíživých situacích, mimo jiné i v orientaci ve vládních opatřeních, ve kterých se spousta lidí ztrácí. V této době je možné, že by někdo další mohl potřebovat naši službu a vlastně neví, co vůbec znamená zkratka NZDM a pro koho tu jsme, s čím můžeme pomoci.

Proto jsme se s mými kolegy rozhodli pro vydání prvního čísla našeho občasníku, ve kterém najdete základní informace o naší sociální službě i kontakty na naše pracovníky, na něž se můžete kdykoliv obrátit s prosbou o detailnější informace.

CO JE NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ?

BC. MARTIN LACINA
SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

V ZASTÁVce pracuji již 3,5 roku, rok na pozici zástupce vedoucí našeho zařízení.

Práce v sociální oblasti, potažmo v Oblastní charitě Jihlava pro mě nebyla dříve prioritou. Neměl jsem jasno v tom, jakým směrem se budou mé kroky po ukončení střední školy ubírat. Ve svém okolí jsem se setkával s názory, že bych se hodil do pomáhající profese. To a také denní péče o vážně nemocnou blízkou osobou mě utvrdilo v tom, že studium v sociální sféře by pro mě mohlo být vhodnou variantou. Když se ještě v průběhu studia otevřela příležitost pracovat pro Oblastní charitu Jihlava, navíc s cílovou skupinou dětí a mládeže, která je mi velmi blízká, příliš dlouho jsem se nerozhodoval. Jihlavskou charitu vnímám jako stabilní a dobře fungující organizaci, práce v Nízkoprahovém zařízení mě navíc velmi baví a stále naplňuje, proto své volby rozhodně nelituji.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež je registrovanou sociální službou. Služba je zřizována na základě Zákona 108/2006 sb. o sociálních službách. To znamená, že činnost služby podléhá zákonem stanoveným nárokům na kvalitu a následné kontrole. V zařízení pracují odborní pracovníci, zpravidla s vysokoškolským vzděláním.

Každý „nízkoprah" může mít věkovou hranici klientů nastavenou jinak. U nás v ZASTÁVce jsme tu pro děti a mladé lidi od 10 do 26 let. Při práci s nimi uplatňujeme standardy kvality, jejichž dodržování je sledované prostřednictvím inspekcí Ministerstva práce a sociálních věcí. Také jsme členy České asociace streetwork, jejíž audit máme úspěšně za sebou. Někteří pracujeme na pozici sociálních pracovníků, absolvovali jsme tedy vyšší odborné nebo vysokoškolské studium. Ostatní, ti co jsou na pozici pracovníka v sociálních službách, prošli patřičným kurzem, který jim umožnil vykonávat tuto profesi. Záleží nám na tom, aby naše služba byla poskytována na co možná nejvyšší úrovni. Proto jsou u našich pracovníků mimo vzdělání důležité také osobností předpoklady jako zájem o druhé, týmovost, zodpovědnost či schopnost vcítit se do druhých.

JAKÉ JE POSLÁNÍ TOHOTO ZAŘÍZENÍ?

Již při studiu jsem se v rámci praxe a dobrovolnictví seznámila s činnosti nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ZASTÁVka Telč. Práce s cílovou skupinou mě velmi zaujala a dovedla jsem si představit, že bych se práci s ní věnovala i v budoucnu v rámci svého zaměstnání. V okamžiku, kdy se mi naskytla pracovní příležitost právě na ZASTÁVce, jsem ji bez dlouhého váhání s potěšením přijala a pracuji zde již třetím rokem. Za tu dobu jsem zde poznala mnoho mladých lidí, slyšela spoustu tíživých příběhů a děkuji za příležitost pomoci druhým v jejich nelehké situaci.

HANA ZAHRADNÍČKOVÁ
PRACOVNICE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Posláním NZDM ZASTÁVka Telč je v rámci ambulantní i terénní formy služby poskytovat bezpečí, podporu a pomoc mladým lidem ve věku od 10 do 26 let. Vytvářet takové podmínky, aby mladí lidé byli schopni a ochotni podílet se na řešení svých nepříznivých situací, a lépe se tak s nimi vyrovnávali.

Jednoduše řečeno: jsme tu k dispozici dětem a mládeži, kteří se ve svých životech ocitnou v situaci, s níž si úplně nevědí rady. Může pro ně být nová, nemají o ní dostatek informací, nevědí, jak ji řešit, či její řešení znají, ale sami nemají dostatek sil či prostředků k tomu, aby ji zvládli úspěšně překonat. Vzpomeňme si na svá teenagerská léta a všechny radosti a strasti, kterými si většina z nás jistojistě prošla. Vztahy s vrstevníky či autoritami, rodinná situace, první lásky, plnění školních či prvních pracovních povinností, vnímání sebe sama a hledání vlastní pozice v mnohdy složitě pochopitelném okolním světě. Tohle je jen základní výčet situací, se kterými se na nás naši klienti běžně obracejí. Naší snahou je poskytnout těmto dětem a mládeži náhled na jejich „trápení“, společně s nimi nacházet jejich možná řešení a podporovat a motivovat je k jejich uskutečnění.

ČÍM SE NZDM ZASTÁVKA TELČ ŘÍDÍ?

TEREZA KADLECOVÁ
PRACOVNICE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Mým největším snem je stát se jednou psycholožkou. Ač se o psychologii zajímám a vyhledávám si o ní stále nějaké informace, kvůli zamotané koronavirové situaci jsem neměla odvahu si podat přihlášku na vysokou školu. Díky ukončení SŠ byl čas najít si práci, a tak jsem odpovídala na spoustu inzerátů, které mě vlastně ani nezaujaly, a i když jsem měla maturitu v kapse, nikdy jsem si nedovedla představit, že bych měla sedět v kanceláři a vyplňovat faktury. Pak jsem narazila na inzerát nabízející práci v NZDM ZASTÁVka Telč. Nabídka mne velmi zaujala, nesplňovala jsem ovšem požadavky na vzdělání a věk. Ani to mne ale neodradilo. Na inzerát jsem přesto odpověděla, absolvovala jsem úspěšně pohovor a následně i stáž. Nyní je to už přes půl roku, co jsem součástí skvělého týmu v ZASTÁVce, a myslím si, že získat tuto práci byl můj jackpot. Získala jsem skvělé přátele a spoustu nových, užitečných zkušeností. Děkuji!

My, pracovníci v NZDM, poskytujeme službu s ohledem na individuální potřeby klientů, kterým je služba určena. Způsob poskytování služeb vychází především ze zákonem stanovených zásad. Ze zásad lze jmenovat diskrétnost, bezplatnost, dobrovolnost, rovný přístup, bezpečný prostor, individuální přístup a aktivní působení.

Podívejme se na některé ze zásad detailněji.

DISKRÉTNOST

Jde o to, že při práci s klienty nepotřebujeme znát jejich jména ani příjmení. Také další osobní údaje (například adresa bydliště) pro nás nejsou důležité. V praxi to vypadá tak, že klienti u nás vystupují pod přezdívkou, kterou si sami zvolí. Důvod je prostý. Ve vzájemném vztahu mezi námi pracovníky a klienty je nezbytné navázání důvěry. Na jejím základě se nám klienti otevírají a svěřují se svými těžkostmi. Právě možnost zůstat v „anonymitě" důvěrnému vztahu podstatně napomáhá. Diskrétnost je nutné ohlídat i směrem k veřejnosti. Pokud nám k tomu sám klient nedá souhlas, nemůžeme nikomu poskytnout informace o tom, jestli naši službu využívá, o čem se s ním bavíme a podobně. Tyto informace tedy nemůžeme poskytnout ani rodičům či zákonným zástupcům klienta. Proč? Klient může mít nejrůznější důvody k tomu, aby se nesvěřil doma rodičům. Jedním z důvodů může být strach z jejich reakce, například z důvodu zkušenosti s domácím násilím. Asi si všichni dovedeme představit, jak by mohlo dopadnout, kdyby se „agresor" dozvěděl o tom, že se nám klient svěřil s tím, co doma nebo kdekoliv jinde zažívá. Bezpečí a celková psychická i fyzická pohoda našich klientů je na prvním místě.

DOBROVOLNOST

Vše funguje na bázi dobrovolnosti. Využívání naší služby nelze nikomu nařídit. Je čistě na klientech, jak často službu využívají, kdy během otevírací doby naše zařízení navštíví, čemu se věnují. Také to, co a jakým způsobem s námi budou chtít řešit, je čistě na jejich rozhodnutí. Službu si tak svým způsobem tvoří a uzpůsobují svým individuálním potřebám.

BEZPEČNÝ PROSTOR

Důležitý aspekt naší práce. V zařízení všem příchozím nabízíme bezpečný prostor. Ten vnímáme jako místo, na kterém jsou pro nás prioritou práva našich klientů. Zároveň v zařízení dohlížíme na dodržování stanovených pravidel. Bez pravidel bychom jen těžko dokázali zajistit bezpečný prostor. Mezi zmiňovaná pravidla patří například zákaz vstupu do zařízení pod viditelným vlivem návykových látek, nikdo nesmí druhého urážet, či dokonce fyzicky napadat, nemluvíme zde sprostě, neprohlížíme si na internetu nevhodná videa či weby (s násilím či erotikou), jsou zde zakázané veškeré intimnosti (líbání, osahávání…) a podobně. Za nedodržování pravidel následují sankce v podobě žlutých a červených karet, jako ve fotbale. V případě zisku červené karty, musí konkrétní klient službu v daný den opustit a zároveň má zákaz vstupu na den následující (s výjimkou případů, kdy se klient ocitne v situaci, kdy by potřeboval akutní pomoc nás pracovníků, v tom případě dorazit může, ale nesmí využívat žádné volnočasové aktivity).

ROVNÝ PŘÍSTUP/BEZPLATNOST

Ke všem našim klientům přistupujeme stejně, nezáleží tedy na tom, z jakých rodinných či majetkových poměrů pochází, jakou mají barvu kůže či náboženské vyznání. Neméně důležitou zásadou naší služby je rovněž to, že je poskytována bezplatně.

JSME VOLNOČASOVÝ KLUB A ZASTÁVÁME ROLI UČITELŮ?

NE!

BC. BARBORA PETRŮ
SOCIÁLNÍ PRACOVNICE

Proč jsem začala v ZASTÁVce pracovat? ZASTÁVka pro mne byla v letech, kdy jsem dospívala, jediným místem, kam jsem mohla přijít, kde jsem cítila přijetí, bezpečí, zájem. Bylo to v době, kdy jsem uvažovala o tom, jakou střední školu chci studovat. Lidé, kteří tehdy v ZASTÁVce pracovali, mne profesně nasměrovali na cestu, kterou jdu dosud. V současnosti studuji magisterský obor Etika v sociální práci. V momentě, kdy jsem se dozvěděla, že je možnost ucházet se zde o práci, neváhala jsem. Chtěla bych dětem dávat pocítit přijetí, pomáhat jim posilovat vědomí, že na nich druhým záleží, že na vše nejsou úplně samy. Vlastně vracet to, čím jsem tu byla před lety obdarována i já sama. To je pro mne hlavní motivace.

V rámci naší praxe se často střetáváme s nepochopením poslání naší služby. Velmi často je naše zařízení prezentováno jako volnočasové centrum pro děti a mládež. To úplně neodpovídá realitě. V první řadě poskytujeme především sociální službu (řešíme klientovu nepříznivou situaci). K co nejkvalitnějšímu poskytování sociální služby je třeba navázání důvěrného vztahu s klientem. K tomu nám mohou být nejrůznější volnočasové aktivity cenným pomocníkem. Při hře nebo jiné činnosti se klient mnohdy uvolní a dokáže o svém životě a svých starostech otevřeněji hovořit. Proto v našem zařízení připravujeme celou řadu různých volnočasových aktivit, na své si přijdou příznivci výtvarných, hudebních či sportovních aktivit. Každý měsíc také připravujeme pravidelně měsíční programy pro naše klienty.

Role nás, pracovníků zařízení, je zcela jiná než role učitele. Na rozdíl od učitelů se snažíme být našim klientům kamarády, partnery. Tento kamarádský vztah má opět své opodstatnění při budování důvěrného vztahu s klientem, který není nezbytný v rámci školní docházky, nicméně pro naši práci je alfou a omegou. Náš vztah s klienty má však pochopitelně stanové hranice, o kterých víme jak my pracovníci, tak naši klienti. Tyto hranice jsou ošetřeny v rámci již zmiňovaných vnitřních pravidel zařízení a při jejich překročení je nutná vhodná náprava.

CO ŘEŠÍME NEJČASTĚJI?

Běžně se setkáváme s celou škálou obtíží, jež naši klienti ve svých životech zažívají. Mezi nejčastější lze zařadit obtíže se školou či zaměstnáním (špatný prospěch, záškoláctví, přechody na jinou školu, hledání zaměstnání, nezaměstnanost), obtíže v rodině (rozvody rodičů, časté stěhování, sourozenecké konflikty, ...), obtíže v partnerských a kamarádských vztazích (rozchody, první sexuální zkušenosti, ztráta přátel, šikana...), experimentování s návykovými látkami či ohrožující životní styl (poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, pasivní trávení volného času) a další. Při řešení všech těchto obtíží je vždy třeba respektovat konkrétní životní situaci každého klienta a přistupovat k němu individuálně.

JAK TO VYPADÁ V PRAXI?

V rámci naší služby rozlišujeme zájemce o službu a uživatele služby. Pokud k nám někdo přijde poprvé, stává se zájemcem o službu. Při prvním setkání klienta seznámíme se základními informacemi o službě - jeho právech, pravidlech a zásadách, která je třeba dodržovat. Zájemcem o službu je klient po dobu alespoň 5 setkání nebo 3 měsíců. V této době se pro něj otevírá prostor k tomu, aby si službu „osahal“, vyzkoušel a zjistil, jestli ji chce i nadále využívat. Zároveň i my pracovníci máme možnost mapovat klientovu situaci a ověřit si, jestli mu můžeme nabídnout a poskytnout to, co on hledá. Pokud má tedy klient zájem nadále službu využívat, uzavře s námi ústní dohodu na 1 rok. Součástí této dohody se neodmyslitelně stává individuální plán. Ten si lze představit jako nepříznivou situaci (cíl), kterou má klient ve spolupráci s námi zájem řešit. Individuální plán se uzavírá zpravidla na půl roku, nicméně je možné se od této lhůty odchýlit. Naplnění individuálních plánů ve spolupráci s klientem průběžně mapujeme. Nepříznivé situace klientů neřešíme za ně, spíše je podporujeme a motivujeme k tomu, aby se je pokoušeli řešit oni sami a hledáme možná řešení společně. Současně se klientům snažíme poskytovat vhodné identifikační vzory chování, které jim mnohdy chybí.

ZASTAVTE SE NAD OKAMŽIKY Z ROKU 2020

Nejen nám na ZASTÁVce přinesl rok 2020 mnoho nových zkušeností. Nikdo z nás asi nepočítal s tím, že celý svět postihne pandemie Covid-19, která více či méně ovlivní život každého z nás. Uplynulý rok však nebyl jen o rozestupech, rouškách a karanténách. To, jak rok 2020 prožili pracovníci a klienti ZASTÁVky, si můžete přečíst na následujících řádcích.

Hned od počátku roku jsme se vrhli do práce plní sil a odhodlání. První metou pro nás byla plánovaná výstava fotografií našich klientů. Vernisáž této výstavy se uskutečnila 3. února ve vstupní síni radnice Telč. Smyslem výstavy fotografií z dílny našich klientů s názvem „Můj pohled“ bylo poukázat na problémy dnešní moderní doby z pohledu současných zástupců dětí a mládeže. Vernisáž, jíž se zúčastnilo nejen úzké vedení Oblastní charity Jihlava, ale také hlavní představitelé města Telče, se velmi vydařila, k čemuž přispělo i hudební vystoupení našich klientů. Samotná výstava probíhala do konce února a přinesla nám mnoho pozitivních reakcí, za které děkujeme.

V únoru jsme se museli vypořádat i s méně milou zprávou. Svou velmi úspěšnou činnost v našem zařízení k tomuto měsíci ukončila zástupkyně vedoucí Monika Smejkalová. Touto cestou jí děkujeme za vše, co pro ZASTÁVku udělala, a přejeme mnoho štěstí v dalším profesním i osobním životě.

Na volné místo zástupce vedoucí po Mončině odchodu nastoupil Martin Lacina, jediný muž v našem pracovním kolektivu.

Jak všichni dobře víme, v březnu loňského roku dorazila do naší země první vlna Covid-19. S její příchodem vláda reagovala vydáním nejrůznějších opatření. Jedno z těchto opatření naši službu na určitý čas uzavřelo. I když klienti nemohli docházet za námi do zařízení a řešit s námi své starosti a trápení osobně, v kontaktu jsme pořád zůstávali. K tomu jsme využívali sociální sítě, především Facebook a Instagram. Na nich jsme byli našim klientům k dispozici, když potřebovali s něčím poradit, pomoci, nebo si prostě jen popovídat. Věnovali jsme se také například pomoci s přípravou do školy. Kromě toho jsme pravidelně připravovali a na sociálních sítích sdíleli nejrůznější soutěže a výzvy, prostřednictvím kterých jsme chtěli přispět k odreagování se od aktuální situace ve světě.

Kromě toho, že jsme pracovali na udržení psychické pohody našich klientů, jsme si plně uvědomovali, že se mezi námi nacházejí i další skupiny lidí, kteří současnou situaci nesnáší dobře. Například ti nejohroženější na zdraví, tedy senioři. Navíc ti, kteří využívají sociální službu v domově pro seniory či podobné organizaci, zůstali z důvodu zákazu návštěv ochuzeni o kontakt se svými nejbližšími. Právě jim, ale i pracovníkům, jsme se pokusili tyto náročné dny zpříjemnit tím, že jsme s jedním z našich klientů vyrazili do domova pro seniory SeneCura Telč, kde jsme jim pod okny zahráli a zazpívali několik písniček. Úsměvy, které hudební vystoupení našeho klienta vykouzlilo na tvářích seniorů, nás hřejí dodnes.

S nástupem letních prázdnin se většinou snižuje frekvence návštěv klientů v našem zařízení. I z toho důvodu dochází o prázdninách ke změně provozní a otevírací doby. Jinak tomu nebylo ani v loňském roce. Vzhledem k tomu, že počty klientů o prázdninách nejsou vysoké, otevírá se nám pracovníkům prostor k tomu, abychom rozjeli či dokončili vše, na co není v průběhu školního roku čas. Letos se nám podařilo dokončit nový vzhled informačního letáčku o naší službě, zahájili jsme debaty o tvorbě a formátu tohoto časopisu. Již druhým rokem jsme se také účastnili akce Prázdniny v Telči, v rámci které jsme dostali příležitost k prezentaci naší služby.

Konec prázdnin pro nás neznamenal pouze zvýšení počtu klientů využívajících službu, ale také nám přinesl jedno velké jubileum. V září totiž uběhlo přesně 10 let od okamžiku, co bylo v Telči zřízeno Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ZASTÁVka Telč. Taková událost si zasloužila velkou oslavu, kterou jsme si všichni i přes nutnost dodržování opatření maximálně užili. Návrat žáků do škol nám taktéž umožnil pokračování v projektu ZAŽIJ ZASTÁVku JINAK, který realizujeme ve spolupráci s Místní akční skupinou, jehož cílem je rozšíření povědomí o smyslu naší služby mezi žáky základních škol z Telče a Nové Říše.

V průběhu podzimu a zimy také došlo ke změně složení a doufejme i stabilizaci pracovního týmu. Je takovým smutným zvykem, že v rámci NZDM dochází běžně k velkým a častým obměnám pracovního týmu. I když to na první pohled nemusí vypadat, výkon sociální práce v „Nízkoprahu“ není pro každého, na nás pracovníky jsou kladeny velké nároky, především na naše osobnostní předpoklady. Tak to v současné chvíli vypadá náš tým a nezbývá než věřit, že jeho stávající podoba bude zachována i v roce 2021.

Po téměř celý rok jsme se museli vyrovnávat s nejrůznějšími opatřeními a pružně na ně reagovat. Za všech situací jsme se snažili být našim klientům k dispozici, řešit jejich obtíže, nesnáze a pomáhat jim překonat náročné období. Stejný cíl máme i pro rok 2021 a pevně věříme, že se nám jej společnými silami podaří naplnit.

NA ZÁVĚR

Jaké situace se u nás ještě mohou řešit?

1. Záměrné ubližování sám sobě
2. Jednání a chování, které je nějakým způsobem pro společnost nežádoucí (vandalismus, záškoláctví, násilí, ...)
3. Rasová diskriminace
4. Závislost na internetu
5. Předstupeň obezity
6. Látky, které jsou škodlivé a vzniká na nich závislost
7. Psychické či fyzické omezování či týrání jedince ve společnosti (může být i v online světě)
8. Tendence odkládat plnění úkolů a činností na pozdější období

Máte vyluštěno?

Výsledek nám můžete zaslat formou

- SMS na číslo 604 535 577
- e-mailu na zastavka.telc@jihlava.charita.cz

OBLASTNÍ CHARITA JIHLAVA

ZASTÁVKa
NÍZKOPRAHOVÉ ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

OTEVÍRACÍ DOBA

Klub	Po	13:00 - 17:00
	Út	13:00 - 17:00
	St	13:00 - 17:00
	Čt	13:00 - 17:00
	Pá	13:00 - 17:00
Terén	Pá	13:00 - 17:00

PROVOZNÍ DOBA

Po - Pá 8:30 - 17:00

KONTAKTY

SLAVÍČKOVA 387, 588 56 TELČ

604 535 577

ZASTAVKA.TELC@JIHLAVA.CHARITA.CZ

ZASTÁVKA TELČ

ZASTAVKA.TELC

JIHLAVA.CHARITA.CZ

DONÁTOŘI

PODPOŘIL Kraj Vysočina